

Het zit anders!

'Klimaattafels': linke soep

De energietransitie en het klimaatakkoord worden stelselmatig gedepolitiseerd. Minister Eric Wiebes van Economie en Klimaat heeft het circus van de vijf 'klimaattafels' opgetuigd. Volgens hem wordt aan die tafels geen politiek bedreven, het gaat om 'uitvoering en invulling'. Dat is een leugen: het gaat om de voorbereiding van besluiten die immense invloed hebben op onze leefomgeving en onze portemonnee.

Het begint al bij de keuze van de deelnemers aan de klimaattafels: de club NederWind, die kritisch staat tegenover windmolens op land, mag niet meedoen, Greenpeace wel. Het motto 'het moet van Parijs' betekent kennelijk ook een vrijbrief om ons land landschappelijk aan te tasten. De Rijksadviseur voor de Fysieke Omgeving, Berno Strootman, laat een duidelijk tegengeluid horen (eerder in ROM 3 en recent in het AD): 'Komende tijd zullen vele hectares zonnepanelen in het landschap verschijnen. Zonnepanelen zijn industriële elementen, die leiden nooit tot verbetering van het landschap. Ik vind dat we ons best moeten doen om dat te voorkomen.' Windmolens ziet de landschapsarchitect en adviseur van het kabinet het liefst op zee. Op land zouden ze volgens hem alleen geplaatst mogen worden in 'grootschalige, rationeel verkavelde gebieden' zoals de Zuiderzeepolders. 'Oude molens horen bij Nederland, maar de huidige turbines van 150 tot 200 meter hoog zijn van een volslagen andere orde.'

Is het 'klimaat' te complex om aan de gangbare politieke en democratische besluitvorming over te laten? Nee. Neem de uitslagen van de gemeenteraadsverkiezingen in de vier grote steden. In Amsterdam en Utrecht rolde GroenLinks als grootste uit de bus. Met die partij weet je waar je aan toe bent: terugdringen van het autoverkeer. De Utrechtse wethouder Lot van Hooijdonk vindt een parkeernorm van 0.3 voor de Merwedekanaalzone aan de hoge kant. Je kunt het er mee eens zijn of niet: de bevolking van Utrecht heeft er zich over uitgesproken en steunt dit beleid. In Rotterdam en Den Haag kwamen partijen als nummer één uit bus die een totaal ander mobiliteitsbeleid voorstaan. In Den Haag profileerde winnaar Richard de Mos zich uitdrukkelijk met een vriendelijker parkeerbeleid. In andere gemeenten, zoals Zwolle, was de plaatsing van windmolens een belangrijk issue bij de gemeenteraadsverkiezingen.

Depolitiseren en polderen hebben alleen zin als de deelnemers de gevolgen van hun onderhandelingsresultaten zelf moeten dragen of zelf moeten uitdragen aan de bevolking. Dat is bij de klimaattafels niet het geval: het is een elitair onderonsje. Daarom is scepsis op zijn plaats. Bij de tenuitvoerlegging van het Klimaatakkoord van Parijs is niets 'onvermijdelijk' of 'te complex'. Ons staan felle discussies in stad, land en regio te wachten en zo hoort het ook.

Het College van Rijksadviseurs kan daarin een actieve rol in spelen. Rijksbouwmeester Floris van Alkemade heeft tot nu toe voornamelijk slappe prijsvraagjes uitgeschreven. Ik hoop dat landschapscommissaris Berno Strootman nu meer van zich laat horen en het publieke debat verder op scherp zet. Het vormt een broodnodig tegenwicht tegen de hijgerige klimaatgoeroes die onze keuzevrijheid willen ontnemen. Je hoeft geen klimaatscepticus te zijn om dit standpunt in te nemen, dat schijn je er altijd bij te moeten zeggen.

Het zit anders!, in deze rubriek volgt Friso de Zeeuw voor ROM het vakdebat op het gebied van de fysieke leefomgeving. Hij fileert wat er wordt gezegd en voorziet dit van kanttekeningen.

EEN ELITAIR

ONDERONSJE

Friso de Zeeuw, emeritus hoogleraar
Gebiedsontwikkeling TU Delft

